

RE START

Refugee Start-Up -resurssit pakolaisten
ja maahanmuuttajien yrittäjyyden ja
liiketoiminnan kehittämisen
helpottamiseksi Tutkimusraportti

Johdanto	3
1. Toimijoiden ja maahanmuuttajien tarpeet	4
1.1 Mitkä ovat suurimmat vaikeudet, joita pakolaisten ja maahanmuuttajien kanssa työskentelevät henkilöt kohtaavat työnohjauksessa?	5
1.2 Mitkä ovat maahanmuuttajien suurimmat ongelmat työnhaussa?	6
1.3 Mitkä ovat pakolaisten ja maahanmuuttajien suurimmat ongelmat yrityksen perustamisessa?	6
2. Työmarkkinat	9
2.1 Kunkin maan nykyisten kansallisten työmarkkinoiden analyysi.	9
Belgia	9
Suomi	10
Portugali	11
Espanja	11
2.2 Mitkä ovat yritysten odotukset?	11
3. Yrittäjäosaamisen kartoitus	13
3.1 Mitä osaamista yrittäjältä vaaditaan?	13
3.2 Miten toimijat voivat tukea pakolaisia ja maahanmuuttajia heidän yksilöitymisekseen?	14
3.3 Miten pakolaiset ja maahanmuuttajat voivat hankkia yrittäjätaitoja?	14
4. Yrittäjyyttä koskevat kansalliset säännöt ja määräykset kumppanimaissa	16
Belgia	16
Suomi	16
Portugali	17
Espanja	17
5. Rahoitus	19
5.1 Millaista rahoitusta yritysten perustamiseen on tarjolla EU:n ja kansallisella tasolla, esimerkiksi Belgiassa, Suomessa, Portugalissa ja Espanjassa?	19
Belgia	19
Suomi	20
Portugali	21
Espanja	21
5.2 Miten maahanmuuttajat ja pakolaiset voivat hakea	22
6. Systemointi	23
6.1 Miten edellä mainitut tiedot voidaan systematisoida käytännön käsikirjaksi?	23
Viitteet	25

Johdanto

Re-Start-hanketta rahoitetaan Euroopan unionin Erasmus+-ohjelmasta, jolla tuetaan pakolaisten ja maahanmuuttajien yrittäjyyttä ja liiketoiminnan kehittämistä Euroopassa. Hankkeen tavoitteena on antaa näille henkilöille tarvittavat taidot, tiedot ja resurssit oman yrityksen perustamiseen ja kasvattamiseen.

Re-Start-hanke toteutetaan yhteistyössä kuuden järjestön kanssa viidestä maasta: Belgia, Espanja, Italia, Kreikka ja Romania. Näihin organisaatioihin kuuluu yliopistoja, tutkimuskeskuksia ja kansalaisjärjestöjä, joilla on asiantuntemusta yrittäjyydestä ja maahanmuuttajien kotouttamisesta.

Hanke koostuu useista vaiheista, joihin kuuluvat tarvearviointi, koulutusresurssien ja -välineiden kehittäminen sekä pilottiohjelmien toteuttaminen. Tarpeiden arviointiin sisältyy kyselyitä, haastatteluja ja kohderyhmiä, joihin osallistuu yrittäjyydestä kiinnostuneita pakolaisia ja maahanmuuttajia. Kerättyjen tietojen perusteella kehitetään räätälöityjä koulutusresursseja ja -välineitä, jotka vastaavat näiden henkilöiden erityistarpeisiin ja -haasteisiin.

Koulutusresurssit ja -välineet kattavat erilaisia aiheita, kuten liiketoiminnan suunnittelua, markkinointia, taloushallintoa, oikeudellisia kysymyksiä ja digitaalisia taitoja. Nämä resurssit ovat saatavilla useilla kielillä, ja ne on suunniteltu helppokäyttöisiksi ja helposti ymmärrettäviksi. Pilottiohjelmat toteutetaan kussakin kumppanuusmaassa, ja niissä tarjotaan käytännön koulutusta ja tukea pakolaisille ja maahanmuuttajille, jotka ovat kiinnostuneita oman yrityksen perustamisesta. Ohjelmat sisältävät työpajoja, mentorointia, valmennusta ja verkostoitumismahdollisuuksia. Osallistujilla on myös mahdollisuus saada alkurahoitusta ja muita resursseja, jotka auttavat heitä saamaan yrityksensä käyntiin.

Re-Start-hankkeen tavoitteena on vaikuttaa merkittävästi pakolaisten ja maahanmuuttajien elämään Euroopassa. Tarjoamalla heille tarvittavia taitoja ja resursseja oman yrityksen perustamiseen hanke auttaa edistämään taloudellista integroitumista, sosiaalista osallisuutta ja omavaraisuutta. Hanke voi myös edistää Euroopan unionin talouskasvua ja kehitystä luomalla uusia työpaikkoja ja yrityksiä.

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

1. Toimijoiden ja maahanmuuttajien tarpeet

Pakolaiset, maahanmuuttajat ja muut siirtymään joutuneet henkilöt kohtaavat monia haasteita työmarkkinoille pääsyssä ja yritysten perustamisessa Euroopassa. Näitä haasteita lisäävät usein kielimuurit, syrjintä, sosiaalisten verkostojen puute sekä heidän pätevyytensä ja taitojensa riittämätön tunnustaminen. Tämän seurauksena he joutuvat todennäköisemmin kokemaan köyhyyttä, sosiaalista syrjäytymistä ja syrjäytymistä.

Näihin haasteisiin vastaamiseksi tunnustetaan yhä useammin, että tarvitaan politiikkoja ja ohjelmia, joilla tuetaan pakolaisten ja maahanmuuttajien integroitumista työmarkkinoille. Näillä politiikoilla ja ohjelmilla olisi tarjottava kieli- ja taitokoulutusta, helpotettava tutkintojen tunnustamista, tuettava työmahdollisuuksien saantia ja edistettävä yrittäjyyttä ja itsenäistä ammatinharjoittamista.

Yrittäjyys on pakolaisille ja maahanmuuttajille lupaava keino voittaa joitakin työmarkkinoilla kohtaamia esteitä. Yrityksen perustaminen edellyttää kuitenkin pääoman saantia, liiketoimintaverkostoja ja paikallisen liiketoimintaympäristön tuntemusta. Monilla pakolaisilla ja maahanmuuttajilla ei ole näitä resursseja, ja siksi tarvitaan kohdennettua tukea ja resursseja yrittäjyyden helpottamiseksi.

Lisäksi pakolaisten ja maahanmuuttajien kanssa työskentelevät henkilöt, kuten sosiaalityöntekijät, kouluttajat ja poliittiset päättäjät, kohtaavat haasteita, kun he tukevat asiakkaidensa pääsyä työmarkkinoille ja yrittäjyyteen. He tarvitsevat koulutusta ja resursseja, jotta he voivat vastata pakolaisten ja maahanmuuttajien erityistarpeisiin ja -haasteisiin heidän pyrkiessään integroitumaan työmarkkinoille ja perustamaan yrityksiä.

Yhteenvedona voidaan todeta, että tarvitaan politiikkoja, ohjelmia ja resursseja, joilla tuetaan pakolaisten ja maahanmuuttajien integroitumista työmarkkinoille ja helpotetaan yrittäjyyttä ja yritysten kehittämistä. Nämä toimet olisi kohdennettava pakolaisten ja maahanmuuttajien erityistarpeisiin ja -haasteisiin ja tarjottava tukea heidän kanssaan työskenteleville henkilöille.

Parantamalla ihmisten pätevyyttä työnohjauksessa voidaan auttaa ratkaisemaan pakolaisten ja maahanmuuttajien kanssa työskentelevien vaikeuksia. Joitakin mahdollisia strategioita osaamisen parantamiseksi tällä alalla ovat muun muassa seuraavat:

1. Erikoiskoulutuksen tarjoaminen: Työnohjauksen ammattilaiset voivat hyötyä erityiskoulutuksesta, joka koskee pakolaisten ja maahanmuuttajien kanssa työskentelyä, mukaan luettuna heidän työmarkkinoilla kohtaamiinsa erityishaasteisiin vastaaminen. Koulutukseen voisi sisältyä esimerkiksi kulttuuritietoisuutta, kielellistä tukea ja maahanmuuttoon liittyviä erityisiä oikeudellisia ja hallinnollisia vaatimuksia.
2. Kulttuurienvälisen viestinnän edistäminen: Työnohjauksen ammattilaisia olisi kannustettava kommunikoimaan tehokkaasti pakolaisten ja maahanmuuttajien kanssa käyttämällä

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

tarvittaessa tulkkeja ja muita kielellisiä apuvälineitä. Heidän olisi myös kyettävä ymmärtämään kulttuurieroja ja selviytymään niistä, jotta he voivat tarjota räätälöityä tukea asiakkaille.

3. Mentoroinnin ja tuen tarjoaminen: Työnohjauksen ammattilaiset voivat hyötyä kokeneempien kollegojen mentoroinnista ja tuesta sekä muiden pakolaisten ja maahanmuuttajien kanssa työskentelevien ammattilaisten tukiverkostoista. Tämä voi auttaa heitä kehittämään uusia taitoja, pysymään ajan tasalla parhaista käytännöistä ja saamaan tarvittaessa henkistä tukea.
4. Resurssien saatavuuden parantaminen: Tällaisia ovat esimerkiksi tiedot paikallisista työmahdollisuuksista, kielikursseista sekä työllistymisen oikeudellisista ja hallinnollisista vaatimuksista. Näiden resurssien olisi oltava helposti saatavilla ja ajan tasalla.

Kaiken kaikkiaan ihmisten pätevyyden parantaminen työnohjauksessa edellyttää sitoutumista jatkuvaan koulutukseen, kulttuurienväliseen viestintään, mentorointiin ja tukeen sekä resurssien saatavuuden parantamiseen. Toteuttamalla näitä strategioita työnohjauksen ammattilaiset voivat paremmin tukea pakolaisia ja maahanmuuttajia heidän työllistymistavoitteidensa saavuttamisessa ja yleisen elämänlaatunsa parantamisessa.

1.1 Mitkä ovat suurimmat vaikeudet, joita pakolaisten ja maahanmuuttajien kanssa työskentelevät henkilöt kohtaavat työnohjauksessa ?

Pakolaisten ja maahanmuuttajien kanssa työskentelevien henkilöiden kohtaamat suurimmat vaikeudet työnohjauksessa voivat vaihdella kontekstista riippuen, mutta joitakin yleisimpiä haasteita ovat:

1. Kielimuurit: Monet pakolaiset ja maahanmuuttajat eivät välttämättä puhu vastaanottavan maan kieltä, mikä vaikeuttaa työnohjauksen ammattilaisten tehokasta kommunikointia heidän kanssaan.
2. Tietämättömyys paikallisista työmarkkinoista: Pakolaisten ja maahanmuuttajien kanssa työskentelevät henkilöt eivät välttämättä tunne paikallisia työmarkkinoita tai heillä ei ole käytettävissään ajantasaista tietoa työmahdollisuuksista ja -vaatimuksista.
3. Rajalliset resurssit: Pakolaisten ja maahanmuuttajien kanssa työskentelevät työnohjauksen ammattilaiset kohtaavat usein rajalliset resurssit, kuten rahoitus, henkilöstö ja aika, mikä vaikeuttaa yksilöllisen tuen ja seurannan tarjoamista.
4. Traumit ja mielenterveysongelmat: Monet pakolaiset ja maahanmuuttajat ovat kokeneet traumoja ja saattavat kärsiä mielenterveysongelmista, jotka voivat vaikuttaa heidän kykyynsä löytää ja säilyttää työpaikka. Tämä voi vaikuttaa myös heidän vuorovaikutukseensa työnohjauksen ammattilaisten kanssa.
5. Syrjintä ja ennakkoluulot: Pakolaiset ja maahanmuuttajat voivat kohdata syrjintää ja ennakkoluuloja työmarkkinoilla, mikä vaikeuttaa työllistymistä jopa ohjauksen ja tuen avulla.
6. Oikeudelliset ja hallinnolliset esteet: Tällaisia esteitä voivat olla esimerkiksi työlupia koskevat rajoitukset tai vaikeudet hankkia tarvittavia asiakirjoja.

Kaiken kaikkiaan pakolaisten ja maahanmuuttajien kanssa työskentelevien henkilöiden kohtaamat työnohjaukseen liittyvät vaikeudet edellyttävät vivahteikasta ja kontekstisidonnaista lähestymistapaa sekä jatkuvaa tukea ja resursseja näihin haasteisiin vastaamiseksi.

1.2 Mitkä ovat maahanmuuttajien suurimmat ongelmat työpaikan etsimisessä ?

Maahanmuuttajilla ja pakolaisilla on lukuisia haasteita työllistyä ja integroitua vastaanottavan maan työvoimaan. Nämä haasteet voidaan jakaa karkeasti kolmeen pääalueeseen: kieli- ja kulttuuriset esteet, sosiaalisten verkostojen puute ja syrjintä.

Kieli- ja kulttuuriesteet ovat merkittäviä esteitä, joita maahanmuuttajat ja pakolaiset kohtaavat työhaussa. Vastaanottavan maan kielen vähäinen osaaminen ja kulttuurinormien tuntemattomuus voivat johtaa väärinkäsityksiin ja väärinymmärryksiin työhaastatteluissa ja vuorovaikutuksessa mahdollisten työnantajien kanssa. Tämä voi myös vaikeuttaa heidän pääsyään työharjoittelu- ja koulutusohjelmiin.

Sosiaalisten verkostojen puute on toinen merkittävä haaste, jonka maahanmuuttajat ja pakolaiset kohtaavat. Monet työmahdollisuudet löytyvät henkilökohtaisten ja ammatillisten verkostojen kautta, joita uusien tulokkaiden voi olla vaikea luoda. Sosiaalisen pääoman puute voi myös vaikeuttaa maahanmuuttajien ja pakolaisten tiedonsaantia avoimista työpaikoista ja työllistymismahdollisuuksista.

Syrjintä on toinen merkittävä haaste, jonka maahanmuuttajat ja pakolaiset kohtaavat työhaussa. He saattavat kokea etniseen alkuperään, rotuun, uskontoon ja kansalliseen alkuperään perustuvaa syrjintää, mikä rajoittaa heidän mahdollisuuksiaan saada työtä ja estää heidän ammatillista kehittymistään.

Tutkimusten mukaan kohdennetulla tuella ja toimenpiteillä voidaan vastata näihin haasteisiin. Tällaisia ovat kieli- ja kulttuurikoulutus, sosiaalisten verkostojen rakentamisen tukeminen sekä syrjinnän vastaiset politiikat ja käytännöt. Lisäksi työnhakutuen, mentoroinnin ja opastuksen tarjoaminen voi auttaa maahanmuuttajia ja pakolaisia selviytymään työmarkkinoilla ja parantaa heidän työllistymistuloksiaan.

1.3 Mitkä ovat pakolaisten ja maahanmuuttajien suurimmat ongelmat yrityksen perustamisessa?

Pakolaiset ja maahanmuuttajat kohtaavat useita haasteita yritystoimintaa aloittaessaan. Yksi suurimmista haasteista on tarve saada taloudellisia resursseja ja rahoitusta, mikä voi haitata heidän mahdollisuuksiaan aloittaa tai laajentaa yritystoimintaa. Heidän on ehkä myös opittava tuntemaan yrityksen perustamiseen liittyvät oikeudelliset ja lainsäädännölliset vaatimukset uudessa maassa, mikä

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

voi aiheuttaa vaikeuksia tarvittavien lisenssien ja lupien saamisessa.

Myös kieli- ja kulttuuriesteet voivat olla merkittäviä esteitä pakolaisille ja maahanmuuttajille, jotka aloittavat yritystoiminnan. He saattavat tarvita apua tehokkaassa viestinnässä asiakkaiden, toimittajien ja liikekumppaneiden kanssa tai uudessa maassa tapahtuvaan liiketoimintaan liittyvien kulttuurivaihteiden selvittämisessä. Syrjintä ja ennakkoluulot voivat myös luoda lisäesteitä, mikä vaikeuttaa pakolaisten ja maahanmuuttajien mahdollisuuksia saada rahoitusta, löytää asiakkaita ja rakentaa ammatillisia verkostoja.

Lisäksi he saattavat tarvita enemmän liiketoimintataitoja ja -tietoja menestyksekkään yrityksen pyörittämiseen, kuten markkinointiin, kirjanpitoon ja liiketoiminnan suunnitteluun liittyviä taitoja. Näitä haasteita voivat pahentaa koulutusohjelmien rajallinen saatavuus ja tietämättömyys käytettävissä olevista resursseista.

Näihin haasteisiin vastaaminen edellyttää monipuolista lähestymistapaa. Taloudellinen tuki ja yrityskoulutus voivat auttaa pakolaisia ja maahanmuuttajia selviytymään rahoitus- ja taitovajeista. Hallitusten ja yhteisöjen aloitteilla voidaan vähentää syrjintää ja helpottaa resurssien ja verkostojen saatavuutta. Koulutusohjelmilla voidaan myös puuttua kieli- ja kulttuuriesteisiin ja tarjota keskeisiä liiketoimintataitoja ja -tietoja.

Jotta edellä mainitut tiedot voitaisiin systematisoida käytännön käsikirjaksi, se voitaisiin jakaa eri osiin tai lukuihin, joissa kussakin keskitytään tiettyyn näkökohtaan, joka liittyy yrityksen perustamiseen pakolaisena tai maahanmuuttajana. Seuraavassa on mahdollinen hahmotelma tällaisesta käsikirjasta:

1. Johdanto
 - Yleiskatsaus käsikirjan tarkoitukseen ja sisältöön
 - Selvitys haasteista, joita pakolaiset ja maahanmuuttajat kohtaavat yritystoimintaa aloittaessaan.
 - Yrittäjyyden merkitys taloudellisen yhdentymisen ja sosiaalisen osallisuuden kannalta
1. Yrityksen perustamisen oikeudellinen ja sääntelykehys
 - Yleiskatsaus yrityksen perustamiseen liittyvistä oikeudellisista ja lainsäädännöllisistä vaatimuksista kyseisessä maassa tai kyseisellä alueella.
 - Selvitys käytettävissä olevista yritysraakenteista (yksityinen elinkeinonharjoittaja, henkilöyhtiö, yhtiö jne.).
 - Tietoa siitä, miten yritys rekisteröidään ja miten tarvittavat lisenssit ja luvat hankitaan.
1. Rahoituksen ja muiden resurssien saatavuus
 - Yleiskatsaus käytettävissä olevista eri rahoitusvaihtoehdoista (julkiset avustukset, lainat, yksityiset investoinnit).
 - Tietoa siitä, miten rahoitusta haetaan ja mistä löytyy asiaankuuluvia resursseja ja tukea.
 - Selvitys liiketoimintasuunnitelman ja taloudellisten ennusteiden laatimisesta.
1. Yrittäjätaitojen ja -valmiuksien kehittäminen
 - Selvitys keskeisistä valmiuksista, joita tarvitaan menestyvän yrityksen perustamiseen ja johtamiseen.

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

- Tietoa siitä, miten näitä taitoja voi hankkia koulutusohjelmien, mentoroinnin ja muiden koulutusohjelmien avulla.
resurssit

- Esimerkkejä menestyneistä pakolais- ja maahanmuuttajayrittäjistä ja heidän tarinoistaan.
- 1. Markkinointi ja verkostoituminen
- Yrityksen markkinointistrategiat ja potentiaalisten asiakkaiden/asiakkaiden tavoittaminen.
- Yleiskatsaus verkostoitumismahdollisuuksiin ja vinkkejä ammatillisten suhteiden rakentamiseen.
- Keskustelu kulttuurisista näkökohdista ja eroista verkostoitumisessa ja markkinoinnissa.
- 1. Esteiden ja haasteiden voittaminen
- Pakolaisten ja maahanmuuttajien kohtaamien yhteisten esteiden ja haasteiden tunnistaminen yritystoimintaa aloittaessaan.
- Strategiat näiden esteiden, kuten kielimuurien ja sosiaalisen pääoman puutteen, voittamiseksi.
- Keskustelu siitä, miten kulttuurieroja voidaan käsitellä liike-elämässä.
- 1. Päätelmä
- Yhteenveto käsikirjan tärkeimmistä huomioista
- Kannustaminen yrittäjyyteen taloudellisen yhdentymisen ja sosiaalisen integraation välineenä. sisällyttäminen

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

2. Työpaikka Markkinat

Työmarkkinoilla tarkoitetaan tietyn toimialan tai maantieteellisen sijainnin käytettävissä olevien työmahdollisuuksien kysyntää ja tarjontaa. Markkinat kattavat monenlaisia tekijöitä, kuten avoimien työpaikkojen määrän, työnantajien vaatimat taidot ja pätevyydet, työttömyysasteen ja yleisen taloudellisen tilanteen. Työmarkkinoihin voivat vaikuttaa erilaiset tekijät, kuten teknologian kehitys, muutokset hallituksen politiikassa, väestörakenteen muutokset ja maailmanlaajuiset taloudelliset suuntaukset.

Työmarkkinoille pääsy voi olla erityisen haastavaa pakolaisille ja maahanmuuttajille kielimuurien, kulttuurierojen ja sosiaalisten verkostojen tarpeen vuoksi. He saattavat myös kohdata syrjintää, ennakkoluuloja ja eriarvoisia mahdollisuuksia, mikä rajoittaa heidän mahdollisuuksiaan työllistyä. Siksi kielikursseja, kulttuurista orientaatiota ja työhönvalmennusohjelmia koskevilla aloitteilla voi olla ratkaiseva merkitys pakolaisten ja maahanmuuttajien tukemisessa työmarkkinoilla liikkumisessa ja sopivien työllistymismahdollisuuksien löytämisessä.

Kaiken kaikkiaan työmarkkinat ovat ratkaisevan tärkeitä talouskasvun ja kehityksen vauhdittajina ja luovat yksilöille mahdollisuuksia toimeentulon turvaamiseen. On kuitenkin olennaisen tärkeää varmistaa, että työmarkkinat ovat osallistavat ja tarjoavat yhtäläiset mahdollisuudet kaikille, myös pakolaisille ja maahanmuuttajille.

2.1 Kunkin maan nykyisten kansallisten työmarkkinoiden analyysi .

Belgia

Toukokuussa 2023 Belgian työmarkkinat ovat osoittaneet merkkejä paranemisesta COVID-19-pandemian aiheuttaman haastavan jakson jälkeen. Euroopan komission kevään 2023 talousennusteen mukaan Belgian talouden odotetaan kasvavan 3,7 prosenttia vuonna 2023, mikä on enemmän kuin Euroopan unionin ennustettu kasvuvauhti.

Belgian työttömyysaste on laskenut tasaisesti ja oli maaliskuussa 2023 4,8 prosenttia, mikä on alhaisempi kuin EU:n 6,7 prosentin keskiarvo. On kuitenkin vielä joitakin haasteita, joihin on puututtava. Esimerkiksi Belgian työvoimaosuus on alhaisempi kuin EU:ssa keskimäärin. Työllisyysasteissa on eroja eri ryhmien, kuten naisten, ikääntyneiden työntekijöiden ja vammaisten, välillä.

Lisäksi Belgian työmarkkinoille on ominaista korkea erikoistumisaste, ja työmahdollisuuksia on paljon esimerkiksi terveydenhuollon, teknologian, rahoituksen ja logistiikan aloilla. Erityisaloilla tarvitaan

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

kuitenkin myös enemmän ammattitaitoisia työntekijöitä, mikä voi aiheuttaa työnantajille vaikeuksia löytää työntekijöitä.

pätevät ehdokkaat. Samaan aikaan suuri joukko heikosti koulutettuja työntekijöitä saattaa tarvita apua työnhaussa, koska työpaikoista käydään kilpailua ja koulutusmahdollisuuksia ei ole tarjolla.

Belgian viranomaiset ovat toteuttaneet erilaisia toimenpiteitä tukeakseen työmarkkinoita ja puuttuakseen ammattitaitopulaan. Hallitus on esimerkiksi käynnistänyt useita aloitteita oppisopimuskoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen edistämiseksi erityisesti nuorten keskuudessa. Lisäksi viranomaiset ovat ottaneet käyttöön verokannustimia ja tukia kannustaakseen yrityksiä investoimaan tutkimukseen ja kehitykseen sekä innovointiin, mikä voi luoda työpaikkoja huipputekniikan aloille.

Vaikka Belgian työmarkkinat ovat kaiken kaikkiaan paranemassa, haasteisiin on vielä puuttuttava, jotta varmistetaan, että kaikilla on mahdollisuus työllistyä ja hyötyä maan talouskasvusta.

Suomi

Huhtikuusta 2023 alkaen Suomen kansalliset työmarkkinat osoittavat myönteisiä merkkejä kasvusta ja vakaudesta. Tilastokeskuksen mukaan maaliskuun 2023 työttömyysaste oli 6,8 %, mikä on hieman alhaisempi kuin edellisvuoden 7,0 %. Myös työllisten määrä on kasvanut 1,7 % edellisvuoteen verrattuna.

Yksi Suomen työmarkkinoiden tärkeimmistä vetureista on maan osaamiseen perustuva vankka talous, joka keskittyy teknologiaan, innovaatioihin ja tutkimukseen. Maassa on korkeasti koulutettua työvoimaa, ja yli puolella väestöstä on korkea-asteen tutkinto. Tämä ammattitaitoinen työvoima on houkutelut monia kansainvälisiä yrityksiä sijoittamaan toimintonsa Suomeen, mikä on luonut lisää työmahdollisuuksia.

Toimialoittain tarkasteltuna palveluala on Suomen suurin työllistäjä, ja sen jälkeen tulevat teollisuus ja rakentaminen. Myös terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelusektori on kasvussa maan väestön ikääntymisen vuoksi. Lisäksi Suomen hallitus on toteuttanut useita aloitteita yrittäjyyden ja pienyritysten kehittämisen edistämiseksi, mikä on johtanut uusien yritysten kasvuun. uusien yritysten perustaminen ja työpaikkojen luominen.

Yleisistä myönteisistä näkymistä huolimatta Suomen työmarkkinoilla on edelleen joitakin haasteita. Yksi suurimmista haasteista on työllistymismahdollisuuksien alueellinen epätasapaino, sillä suurin osa työpaikoista on keskittynyt pääkaupunkiseudulle. Toinen haaste on väestön ikääntyminen, joka aiheuttaa paineita sosiaaliturvajärjestelmälle ja vaatii ammattitaitoista työvoimaa järjestelmän toimivuuden ylläpitämiseksi.

Kaiken kaikkiaan Suomen nykyiset työmarkkinat osoittavat merkkejä kasvusta ja vakaudesta, mikä johtuu maan tietoon perustuvasta taloudesta, ammattitaitoisesta työvoimasta ja hallituksen aloitteista yrittäjyyden edistämiseksi. Haasteisiin on kuitenkin vielä puuttuttava, jotta voidaan varmistaa yhtäläiset

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

työllistymismahdollisuudet ja ylläpitää työmarkkinoiden kasvua pitkällä aikavälillä.

RE
START

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

**Co-funded by
the European Union**

Portugali

Portugalin nykyiset kansalliset työmarkkinat ovat yhä toipumassa vuoden 2008 talouskriisistä. Vaikka työttömyysaste on hieman laskenut viime vuosina, se on edelleen korkea erityisesti nuorten ja pitkäaikaistyöttömien keskuudessa (Eurostat, 2021). Lisäksi työmarkkinoilla on huomattava ammattitaidon ja ammattitaidon kohtaamattomuus, ja tietyillä aloilla, kuten tekniikan ja tietotekniikan alalla, tarvitaan lisää päteviä työntekijöitä. Sen sijaan muilla aloilla, kuten majoitus- ja matkailualalla, on ylikylläisyyttä (OECD, 2021). COVID-19-pandemia on myös vaikuttanut merkittävästi työmarkkinoihin, sillä työttömyys on lisääntynyt ja taloudellinen toimeliaisuus vähentynyt (Euroopan komissio, 2021).

Portugalissa on kuitenkin myös mahdollisuuksia työnhakijoille erityisesti uusiutuvan energian, terveydenhuollon ja digitaalitekniikan aloilla (Euroopan komissio, 2021). Portugalin hallitus on toteuttanut toimenpiteitä työpaikkojen luomisen tukemiseksi, kuten verokannustimia yrityksille, jotka palkkaavat nuoria ja pitkäaikaistyöttömiä, sekä ohjelmia yrittäjyyden ja itsenäisen ammatinharjoittamisen edistämiseksi (OECD, 2021).

Espanja

Eurostatin tietokannan mukaan Espanjan työttömyysaste oli maaliskuussa 2022 13,4 prosenttia, mikä on korkeampi kuin Euroopan unionin (6,6 prosenttia) ja euroalueen (7,5 prosenttia) keskiarvo (Eurostat, 2022a).

Espanjan työttömyysaste on kuitenkin laskenut viime vuosina, ja maaliskuusta 2021 lähtien se on laskenut 2,3 prosenttiyksikköä (Eurostat, 2022b).

COVID-19-pandemia on vaikuttanut merkittävästi Espanjan työmarkkinoihin, ja monet työntekijät ovat menettäneet työpaikkoja ja vähentäneet työaika (EFE, 2021). Espanjan hallitus on kuitenkin toteuttanut toimenpiteitä tukeakseen yrityksiä ja työntekijöitä pandemian aikana, kuten lomautusjärjestelmiä ja taloudellista tukea (Eurofound, 2021).

Espanjan työmarkkinoilla on erityisiä haasteita tietyille ryhmille, kuten nuorille ja naisille. Nuorisotyöttömyysaste oli Espanjassa maaliskuussa 2022 28,3 prosenttia, mikä on huomattavasti korkeampi kuin yleinen työttömyysaste (Eurostat, 2022a). Myös espanjalaisilla naisilla on haasteita työmarkkinoilla, kuten sukupuolten väliset palkkaerot ja edustuksen puute korkeammin palkatuissa ja johtavissa tehtävissä (OECD, 2021).

2.2 Mitkä ovat yritysten odotukset ?

Yrityksillä on yleensä tiettyjä odotuksia työntekijöitä palkatessaan, ja ne voivat vaihdella toimialasta, työtehtävästä ja yrityskulttuurista riippuen. Yritysten yleisiä odotuksia ovat muun muassa seuraavat:

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

1. Asiaankuuluva pätevyys ja kokemus: Yritykset odottavat, että hakijoilla on tarvittava pätevyys ja kokemus hakemaansa tehtävään.
2. Hyvä työmoraali: Yritykset odottavat työntekijöiden olevan täsmällisiä, luotettavia ja vahvoja.
3. Viestintätaidot: Yritykset odottavat työntekijöiltä hyviä viestintätaitoja, sekä kirjallisia että suullisia, jotta he voivat toimia tehokkaasti kollegoiden, asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa.
4. Tiimityö ja yhteistyö: Yritykset arvostavat työntekijöitä, jotka pystyvät työskentelemään hyvin tiimissä ja tekemään yhteistyötä muiden kanssa yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
5. Sopeutumiskyky ja joustavuus: Yritykset odottavat työntekijöiltä sopeutumiskykyä ja joustavuutta, kykyä sopeutua muuttuviin olosuhteisiin ja kykyä työskennellä hyvin paineen alla.
6. Oma-aloitteisuus ja ongelmanratkaisutaidot: Yritykset arvostavat työntekijöitä, jotka voivat tehdä aloitteita, ajatella kriittisesti ja ratkaista ongelmia itsenäisesti.
7. Asiakslähtöisyys: Yritykset odottavat työntekijöiltä asiakaskeskeistä ajattelutapaa, joka asettaa asiakkaan tarpeet etusijalle ja tarjoaa erinomaista palvelua.
8. Jatkuva oppiminen: Yritykset odottavat, että työntekijät ovat halukkaita oppimaan ja kehittämään uusia taitoja ja pysyvät mukana alan trendeissä ja teknologisessä kehityksessä.

Odotukset voivat vaihdella toimialasta ja työtehtävästä riippuen. Työnhakijoiden on tutkittava hakemaansa yritystä ja työpaikkaa ymmärtääkseen työnantajan erityiset odotukset.

3. Yrittäjyysosaamisen kartoitus Osaaminen

3.1 Mitä osaamista yrittäjä tarvitsee?

Yrittäjävalmiuksilla tarkoitetaan taitoja, tietoja ja henkilökohtaisia ominaisuuksia, joiden avulla yksilöt voivat perustaa, ylläpitää ja kasvattaa yritystä menestyksekkäästi. Nämä taidot ovat välttämättömiä, jotta yrittäjät voivat tunnistaa mahdollisuuksia, kehittää innovatiivisia ideoita ja muuttaa ne kannattaviksi liiketoiminnoiksi. On olemassa useita keskeisiä yrittäjävalmiuksia, joita ovat muun muassa seuraavat:

1. Mahdollisuuksien tunnistamiseen kuuluu mahdollisten liiketoimintamahdollisuuksien tunnistaminen ja arviointi, markkinasuuntausten analysointi ja innovatiivisten liikeideoiden kehittäminen.
2. Strateginen ajattelu: Yrittäjien on kyettävä ajattelemaan strategisesti ja kehittämään selkeä visio liiketoiminnalleen. Tämä edellyttää pitkän aikavälin tavoitteiden asettamista, liiketoimintasuunnitelman laatimista ja strategioiden kehittämistä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
3. Riskienhallinta: Yrittäjien on kyettävä tunnistamaan ja hallitsemaan yrityksen perustamiseen ja pyörittämiseen liittyvät riskit. Tähän sisältyy taloudellisten, oikeudellisten ja markkinariskien arviointi.
4. Taloushallinto: Yrittäjillä on oltava perustiedot taloushallinnon periaatteista, kuten budjetoinnista, kassavirran hallinnasta ja rahoitusanalyysistä.
5. Markkinointi ja myynti: Yrittäjien on kehitettävä tehokkaita markkinointistrategioita ja myyntisuunnitelmia tuotteidensa tai palvelujensa edistämiseksi ja asiakkaiden houkuttelemiseksi.
6. Innovaatio ja luovuus: Yrittäjien on kyettävä ajattelemaan luovasti ja kehittämään innovatiivisia ratkaisuja liiketoiminnan haasteisiin.
7. Johtajuus: Yrittäjien on kyettävä johtamaan ja motivoimaan tiimejään, kommunikoimaan tehokkaasti ja rakentamaan vahvat suhteet sidosryhmiin.
8. Verkostoituminen: Yrittäjien on kyettävä rakentamaan ja ylläpitämään kontaktiverkoston, johon kuuluu asiakkaita, tavarantoimittajia, sijoittajia ja muita yrittäjiä.
9. Sopeutumiskyky: Yrittäjien on kyettävä sopeutumaan muuttuviin markkinaolosuhteisiin ja mukauttamaan liiketoimintastrategiansa sen mukaisesti.

Näitä joustavia valmiuksia voidaan kehittää koulutuksen, harjoittelun ja kokemuksen avulla. Menestyvät yrittäjät ovat usein elinikäisiä oppijoita, jotka pyrkivät jatkuvasti parantamaan taitojaan ja tietojään pysyäkseen kilpailukykyisinä.

3.2 Miten toimijat voivat tukea pakolaisia ja maahanmuuttajia yksilöimään heitä?

Toimijat voivat tukea pakolaisia ja maahanmuuttajia yrittäjyyspotentiaalin hyödyntämisessä tarjoamalla erilaista tukea, kuten:

- Kieli- ja kulttuurikoulutus: Kieli- ja kulttuurikoulutuksen tarjoaminen voi auttaa pakolaisia ja maahanmuuttajat ymmärtävät paikallista liiketoimintaympäristöä, sosiaalisia normeja ja kulttuurisia odotuksia, mikä voi auttaa heitä integroitumaan paremmin ja kehittämään yrittäjävalmiuksiaan.
- Yritysneuvonta ja mentorointi: Neuvonta ja mentorointi voivat auttaa pakolaisia ja maahanmuuttajille kehittää liikeideoitaan, tutustua yritystoimintaa koskeviin säännöksiin ja lakeihin sekä saada opastusta menestyvän yrityksen perustamiseen ja johtamiseen.
- Pääsy verkostoihin ja resursseihin: Verkostojen ja resurssien tarjoaminen voi auttaa pakolaisia ja maahanmuuttajille mahdollisuuden luoda yhteyksiä mahdollisiin kumppaneihin, tavarantoimittajiin, asiakkaisiin ja sijoittajiin sekä löytää rahoitusmahdollisuuksia ja muita resursseja, jotka voivat tukea niiden liiketoiminnan kehittämistä.
- Erityistaitoja koskevan koulutuksen tarjoaminen: Erityistaitoja, kuten markkinointia, koskevan koulutuksen tarjoaminen, taloushallinto ja yrityssuunnittelu voivat auttaa pakolaisia ja maahanmuuttajia kehittämään taitoja, joita he tarvitsevat menestyvän yrityksen perustamiseen ja pyörittämiseen.

Kaiken kaikkiaan toimijat voivat tukea pakolaisia ja maahanmuuttajia yrittäjyyspotentiaalin hyödyntämisessä tarjoamalla heidän erityistarpeisiinsa ja olosuhteisiinsa räätälöityjä palveluja, jotka auttavat heitä voittamaan yritysmaailmassa kohtaamansa esteet.

3.3 Miten pakolaiset ja maahanmuuttajat voivat hankkia yrittäjätaitoja

Pakolaiset ja maahanmuuttajat voivat hankkia yrittäjätaitoja eri keinoin, kuten virallisen koulutuksen, ammatillisen koulutuksen, mentorointiohjelmien ja yrityshautomoiden avulla. Lisäksi jotkin kansalaisjärjestöt ja valtion virastot tarjoavat erityiskoulutusta ja tukea pakolaisten ja maahanmuuttajien auttamiseksi oman yrityksen perustamisessa. Esimerkiksi aiemmin mainitussa Re-Start-hankkeessa pyritään helpottamaan pakolaisten ja maahanmuuttajien yrittäjyyttä ja yritystoiminnan kehittämistä erilaisilla resursseilla, kuten verkkokursseilla, mentoroinnilla ja rahoituksen saannilla.

Lisäksi pakolaiset ja maahanmuuttajat voivat kehittää yrittäjätaitoja kokemustensa kautta. Monien pakolaisten ja maahanmuuttajien on täytynyt olla kekseliäitä ja luovia selviytyäkseen haastavissa olosuhteissa, ja nämä taidot voidaan muuntaa yrittäjyydeksi. Näiden kokemusten pohjalta pakolaiset ja maahanmuuttajat voivat verkostoitua muiden yrittäjien ja yritysten omistajien kanssa yhteisöissään saadakseen tietoa ja taitoja.

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

Yrittäjätaitojen hankkiminen edellyttää muodollista koulutusta, harjoittelua, mentorointia ja käytännön kokemusta. Kun pakolaiset ja maahanmuuttajat saavat käyttöönsä näitä resursseja ja hyödyntävät olemassa olevia taitojaan ja kokemuksiaan, he voivat kehittää valmiuksiaan perustaa ja johtaa menestyviä yrityksiä.

4. Kansalliset säännöt ja määräykset

Yrittäjyyttä koskevat säännöt ja määräykset kumppanimaissa.

Belgia

Belgiassa yrityksen perustaminen edellyttää erilaisten oikeudellisten vaatimusten noudattamista. Joitakin keskeisiä sääntöjä ja määräyksiä, jotka yrittäjien on tunnettava, ovat muun muassa seuraavat:

1. Yrityksen rekisteröinti: Kaikkien Belgiassa toimivien yritysten on rekisteröidyttävä Crossroads Bank for Enterprises (CBE) -pankkiin kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta. Rekisteröintiprosessissa on annettava tietoja yrityksestä, kuten sen oikeudellinen muoto, liiketoiminta ja rekisteröity osoite.
2. Liiketoimintaluvat: Tietyntyyppiset yritykset, kuten elintarvike-, terveys- tai rakennusalalla toimivat yritykset, tarvitsevat erityisiä lupia tai lisenssejä ennen kuin ne voivat toimia. Nämä luvat voidaan myöntää alueellisella tai liittovaltion tasolla yritystyyppistä riippuen.
3. Verovaatimukset: Belgiassa toimiviin yrityksiin sovelletaan erilaisia veroja, kuten yhteisöveroa, arvonlisäveroa ja sosiaaliturvamaksuja. Yrittäjien on rekisteröidyttävä asianomaisille veroviranomaisille ja noudatettava jatkuvia raportointi- ja maksuvaatimuksia.
4. Työllisyysmääräykset: Niihin kuuluvat muun muassa vähimmäispalkat, työajat sekä terveys- ja turvallisuusvaatimukset.
5. Immateriaalioikeudet: Yrittäjien on varmistettava, että heillä on tuotteisiinsa tai palveluihinsa tarvittavat immateriaalioikeudet, kuten patentit, tavaramerkit ja tekijänoikeudet.
6. Tietosuojat: Siinä asetetaan tiukat säännöt sille, miten henkilötietoja voidaan kerätä, säilyttää ja käyttää.

Suomi

Suomessa yrittäjyyttä koskevat säännöt ja määräykset määrittelee Suomen Yrittäjätoimisto, joka tarjoaa yrittäjille tukea ja ohjausta eri aloilla. Joitakin tärkeimpiä säädöksiä, jotka yrittäjien on hyvä tuntea, ovat mm. seuraavat:

1. Ilmoittautuminen: Kaikki yritykset on rekisteröitävä Suomen kaupparekisteriin ennen toiminnan aloittamista. Tämä voidaan tehdä verkossa tai henkilökohtaisesti paikallisessa rekisteritoimistossa.
2. Liiketoimintaluvat: Yrittäjät voivat tarvita liiketoiminnan tyyppistä riippuen erityislupia tai lisenssejä asianomaisilta viranomaisilta, kuten Elintarviketurvallisuusvirastolta tai Liikenteen

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

turvallisuusvirastolta.

RE
START

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

**Co-funded by
the European Union**

3. Verotus: Yrittäjien on rekisteröidyttävä arvonlisäverovelvollisiksi, jos niiden vuotuinen liikevaihto ylittää tietyn raja-arvon. Yrittäjien on myös annettava tuloveroilmoitus ja maksettava sosiaaliturvamaksuja.
4. Työllisyysmääräykset: Yrittäjien, jotka palkkaavat työntekijöitä, on noudatettava erilaisia työlainsäädäntöjä ja -määräyksiä, kuten työsopimuksia ja vähimmäispalkkojen maksamista.
5. Ympäristömääräykset: Yrittäjien on liiketoiminnan tyypistä riippuen noudatettava erilaisia ympäristösäännöksiä ja hankittava lupia asianomaisilta viranomaisilta.

Nämä ovat vain muutamia keskeisiä säännöksiä, jotka yrittäjien on Suomessa otettava huomioon. Suomen Yrittäjät tarjoaa yksityiskohtaisempaa opastusta ja tukea yrittäjätoimintaa aloittaville tai pyörittäville yrittäjille.

Portugali

Portugalissa yrittäjät voivat rekisteröidä yrityksensä yksityisyrittäjäksi tai yhtiöksi. Yrityksen oikeudellinen muoto voi olla osakeyhtiö, julkinen osakeyhtiö tai osuuskunta. Yrityksen rekisteröintiin Portugalissa kuuluu verotunnistenumeron hankkiminen, toiminimen valinta, yhtiöjärjestyksen laatiminen ja rekisteröinti kaupparekisteritoimistoon.

Portugalin yrittäjyyttä koskevat säännökset sisältyvät kaupallisiin yhtiöihin sovellettavaan lakiin (Commercial Companies Code) ja yrittäjän asemaa koskevaan lakiin (Entrepreneurial Statute). Näissä laeissa säädetään yrityksen perustamisesta, hallinnointia ja purkamista koskevista säännöistä. Yrittäjän ohjesäännössä tuetaan myös yrittäjiä, kuten rahoituksen, koulutuksen ja mentorointiohjelmien saatavuutta.

Tiettyjä toimialoja ja toimintoja, kuten rakentamista, matkailua ja maataloutta, koskevat myös erityissäännökset. Esimerkiksi rakennusalalla yrittäjätoimintaa aloittavien on hankittava rakennuslupa ja noudatettava terveys- ja turvallisuusmääräyksiä.

Espanja

Espanjassa yrittäjyyttä koskevat säännökset ja säännöt perustuvat pääasiassa seuraaviin lakeihin ja asetuksiin:

1. Espanjan kauppalaki: Tämä laki sääntelee yrittäjyyden oikeudellisia näkökohtia Espanjassa, mukaan lukien erityyppisten yritysten perustaminen ja hallinnointi.
2. Laki 14/2013, annettu 27. syyskuuta, yrittäjien tukemisesta ja kansainvälistymisestä: Laissa säädetään toimenpiteistä, joilla tuetaan yrittäjiä Espanjassa, muun muassa verokannustimista, rahoituksesta ja koulutusohjelmista.
3. Kuninkaallinen lakiasetus 4/2013, annettu 22. helmikuuta, toimenpiteistä yrittäjien tukemiseksi sekä kasvun ja työpaikkojen luomisen edistämiseksi: Tähän asetukseen sisältyy

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

toimenpiteitä yrittäjyyden tukemiseksi, mukaan lukien

RE
START

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

**Co-funded by
the European Union**

yrittäjyyden tukikeskuksen perustaminen ja hallinnollisten menettelyjen yksinkertaistaminen.

4. Laki 3/2015, annettu 30. maaliskuuta, joukkorahoitustoiminnan harjoittamisen sääntelystä: Tällä lailla säännellään joukkorahoitusalojen toimintaa Espanjassa ja luodaan oikeudellinen kehys yrittäjille ja sijoittajille.
5. Laki 5/2015, annettu 27 päivänä huhtikuuta, yritysten rahoituksen edistämistä: Tämä laki tarjoaa oikeudellisen kehyksen erilaisille yrittäjille suunnattaville rahoitusmuodoille, kuten riskipääomalle, joukkorahoitukselle ja bisnesenkeleille.
6. Laki 31/2014, annettu 3. joulukuuta, yrittäjien suojelusta ja kansainvälistymisestä: Tässä laissa säädetään toimenpiteistä yrittäjien suojelemiseksi Espanjassa, mukaan lukien konkurssisuoja ja toimenpiteet kansainvälistymisen edistämiseksi.

Nämä asetukset ja lait muodostavat oikeudellisen kehyksen Espanjan yrittäjyydelle ja tarjoavat tukea ja suojaa yrittäjille.

5. Rahoitus

Aloittavien yritysten rahoitus on tärkeää useista syistä. Ensinnäkin se tarjoaa yrittäjille tarvittavat taloudelliset resurssit, jotta he voivat muuttaa ideansa menestyviksi yrityksiksi. Toiseksi se auttaa luomaan työpaikkoja ja edistämään talouskasvua, mikä vaikuttaa myönteisesti paikalliseen ja kansalliseen talouteen. Kolmanneksi se mahdollistaa sellaisten uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämisen, jotka voivat parantaa ihmisten elämää ja hyödyttää koko yhteiskuntaa.

Lisäksi starttirahoitus voi edistää innovointia ja yrittäjyyttä, jotka ovat kukoistavan talouden kriittisiä osatekijöitä.

5.1 Minkälaista rahoitusta yritysten perustamiseen on tarjolla EU:ssa ja kansallisella tasolla, esimerkiksi Belgiassa, Suomessa, Portugalissa ja Espanjassa?

Aloittaville yrityksille on EU:n tasolla tarjolla useita eri rahoitusvaihtoehtoja, muun muassa:

1. Horizon Europe: Tämä on EU:n tärkein tutkimuksen ja innovoinnin rahoitusohjelma, jolla tuetaan startup-yrityksiä uusien teknologioiden ja tuotteiden kehittämisessä.
2. Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR): Rahastosta myönnetään rahoitustukea EU:n vähemmän kehittyneiden alueiden yrityksille talouskasvun ja työpaikkojen luomisen edistämiseksi.
3. COSME: Tämä on EU:n ohjelma, jonka tavoitteena on parantaa pienten ja keskisuurten yritysten kilpailukykyä.
keskisuuret yritykset (pk-yritykset) tarjoamalla rahoitusta, markkinoita ja tukipalveluja.
4. Euroopan investointirahasto (EIR): Rahasto tarjoaa rahoitustakuita ja muita tukimuotoja, joiden avulla pk-yritykset voivat saada rahoitusta pankeilta ja muilta rahoituslaitoksilta.
5. Euroopan sosiaalirahasto (ESR): Tämä rahasto tukee koulutusohjelmia ja aloitteita yrittäjyyden ja itsenäisen ammatinharjoittamisen edistämiseksi.
6. Euroopan investointipankki (EIP): Se on EU:n lainanantajalaitos, joka rahoittaa infrastruktuurihankkeita, innovointia ja pk-yrityksiä.

Nämä ovat vain muutamia esimerkkejä EU:n tasolla käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista. Kullakin ohjelmalla on omat kelpoisuuskriteerinsä ja hakuprosessinsa, joten on tärkeää tutkia kukin vaihtoehto perusteellisesti, jotta voidaan määrittää, mikä sopii parhaiten yrityksen tarpeisiin.

Belgia

Belgiassa on tarjolla erilaisia rahoitusvaihtoehtoja yritysten perustamiseen kansallisella tasolla. Joitakin niistä ovat mm:

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

1. Aloitushainat: Hallitus myöntää yrittäjille matalakorkoisia starttirahoja. Lainan määrä vaihtelee 15 000 eurosta 100 000 euroon, ja se voidaan maksaa takaisin 4-10 vuoden aikana.
2. Sijoitusrahastot: Belgian hallitus tarjoaa myös sijoitusrahastoja uusille yrityksille. Sekä julkiset että yksityiset laitokset tarjoavat näitä rahastoja, ja ne voivat auttaa yrittäjiä saamaan tarvittavaa rahoitusta yritystoimintaansa varten.
3. Verokannustimet: Belgian hallitus tarjoaa erilaisia verokannustimia uusille yrityksille. Esimerkiksi tutkimus- ja kehitystyöhön myönnetään verohyvitys, joka voi olla jopa 80 prosenttia aiheutuneista kustannuksista. Myös aloittaviin yrityksiin tehdyistä investoinneista myönnetään verohyvitys.
4. Tuet: Tällaisia tukia ovat muun muassa työntekijöiden palkkaamiseen myönnettävät tuet, innovaatiotuet ja energiatehokkuuteen myönnettävät tuet.
5. Joukkorahoitus: Joukkorahoitus on myös suosittu tapa rahoittaa aloittavia yrityksiä Belgiassa. Erilaiset joukkorahoitusalusat, kuten MyMicroInvest ja Bolero Crowdfunding, antavat yrittäjille mahdollisuuden kerätä varoja monilta sijoittajilta.

Suomi

Suomessa on tarjolla useita rahoitusvaihtoehtoja yritysten perustamiseen. Seuraavassa on joitakin tärkeimpiä niistä:

1. TEKES-rahoitus: Innovaatorahoituskeskus (TEKES) rahoittaa innovatiivisia ja teknologiapohjaisia start-up-yrityksiä. Se tarjoaa erityyppistä rahoitusta, kuten lainoja, avustuksia ja pääomasijoituksia.
2. Finnveran rahoitus: Finnvera on valtion omistama rahoitusyhtiö pk-yrityksille ja uusille yrityksille. Se tarjoaa erityyppistä rahoitusta, kuten lainoja, takauksia ja riskipääomaa.
3. ELY-keskukset: ELY-keskukset rahoittavat aloittavia yrityksiä eri puolilla Suomea. Ne tarjoavat avustuksia, lainoja ja muuta rahoitusta.
4. Paikalliset viranomaiset: Monet Suomen paikallisviranomaiset tarjoavat rahoitusta ja tukea yritysten perustamiseen. Tämä sisältää avustuksia, lainoja ja muunlaista rahoitusta.
5. Yksityiset sijoittajat: Monet yksityiset sijoittajat ja pääomasijoittajat Suomessa tarjoavat rahoitusta yritysten perustamiseen. Näihin kuuluvat enkelisijoittajat, siemenrahastot ja muunlaiset yksityiset pääomasijoittajat.

Kaiken kaikkiaan Suomessa aloittavilla yrityksillä on monia vaihtoehtoja rahoituksen ja tuen saamiseksi. Kaikkien käytettävissä olevien vaihtoehtojen tutkiminen ja selvittäminen on tärkeää, jotta voidaan määrittää, mikä sopii parhaiten tiettyyn yritykseen.

Portugali

Portugalissa on useita erilaisia kansallisen tason rahoitusmuotoja yritysten perustamiselle:

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

Co-funded by
the European Union

1. Portugal 2020: Euroopan unionin osarahoittama monivuotinen ohjelma, jolla tuetaan yrityksiä, tutkimusta ja kehitystä sekä yleissivistävää ja ammatillista koulutusta. Ohjelma tarjoaa useita rahoitusjärjestelmiä yritysten perustamiselle, mukaan lukien taloudelliset kannustimet investointihankkeille, tuki innovoinnille ja yrittäjyydelle sekä avustukset pienille ja keskisuurille yrityksille.
2. FINICIA: Rahoitusohjelma, jonka tarkoituksena on tukea start-up-yrityksiä ja nuoria yrityksiä. FINICIA tarjoaa lainoja ja muuta rahoitustukea, myös avustuksia, joita ei tarvitse maksaa takaisin, innovatiivisille ja potentiaalisille hankkeille.
3. Portugal Ventures: Ventures Ventures: Pääomasijoitusyhtiö, joka tarjoaa rahoitusta ja tukea uusille ja alkuvaiheen yrityksille. Portugal Ventures sijoittaa useille eri aloille, kuten teknologiaan, terveydenhuoltoon ja matkailuun, ja tarjoaa erilaisia rahoitusohjelmia, jotka on räätälöity erityyppisten yritysten tarpeisiin.
4. IAPMEI: Julkinen virasto, joka tukee yrittäjyyttä ja yritysten kehittämistä Portugalissa. IAPMEI tarjoaa erilaisia rahoitus- ja tukiohjelmia aloittaville yrityksille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille, kuten avustuksia, lainoja ja muita taloudellisia kannustimia.
5. Siemenpääoma: Rahoitusohjelma, jolla tuetaan innovatiivisia start-up-yrityksiä ja alkuvaiheen yrityksiä, joilla on suuri kasvupotentiaali. Seed Capital tarjoaa pääomarahoitusta ja muita tukimuotoja, joilla autetaan yrityksiä kasvamaan ja kehittymään.

Espanja

Espanja tarjoaa useita rahoitusvaihtoehtoja yritysten perustamiseen kansallisella tasolla. Tärkeimpiä rahoitusvaihtoehtoja ovat mm:

1. ENISA: Tämä julkinen rahoitusohjelma tarjoaa lainoja ja takauksia espanjalaisille uusille yrityksille. Ohjelma on suunnattu innovatiivisille ja teknologiapohjaisille uusille yrityksille, ja se tarjoaa rahoitusta yrityksen eri vaiheisiin, kuten siemenvaiheeseen, käynnistysvaiheeseen ja laajentamisvaiheeseen.
2. ICO: Instituto de Crédito Oficial (ICO) tarjoaa erityyppisiä lainoja espanjalaisille uusille yrityksille, kuten suoria lainoja, lainoja yksityisen välittäjän kanssa ja lainoja takauksin.
3. CDTI: Centro para el Desarrollo Tecnológico Industrial (CDTI) on julkinen rahoitusohjelma, jolla tuetaan taloudellisesti innovatiivisia uusia yrityksiä Espanjassa. Ohjelma tarjoaa erityyppistä rahoitusta, kuten avustuksia, lainoja ja osallistumislainoja.
4. NEOTEC: Tämä rahoitusohjelma on suunnattu alle viisi vuotta vanhoille innovatiivisille uusille yrityksille. Ohjelmasta myönnetään rahoitusta enintään 250 000 euroa, ja sen tarkoituksena on tukea uusien yritysten kehitystä ja kasvua.
5. INVERSIÓN SOSTENIBLE: Tämä on rahoitusohjelma, joka on tarkoitettu ympäristöön myönteisesti vaikuttaville kestäville uusille yrityksille. Ohjelmasta myönnetään rahoitusta enintään 2 miljoonaa euroa, ja sen tarkoituksena on tukea innovatiivisten kestävien yritysten

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

kehittämistä.

RE
START

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

**Co-funded by
the European Union**

5.2 Miten maahanmuuttajat ja pakolaiset voivat hakea

Maahanmuuttajat ja pakolaiset voivat hakea starttirahoitusta selvittämällä ensin omassa maassaan käytettävissä olevat rahoituslähteet. Kun he ovat tunnistaneet rahoituslähteet, heidän on tarkistettava kunkin rahoituslähteen kelpoisuusvaatimukset ja hakuprosessi. On tärkeää varmistaa, että he täyttävät kelpoisuusehdot ennen hakemuksen jättämistä.

Jotta maahanmuuttajat ja pakolaiset voisivat hakea starttirahoitusta, heidän olisi laadittava vankka liiketoimintasuunnitelma, jossa esitetään liikeidea, kohdemarkkinat, markkinointistrategiat, rahoitusennusteet ja muut olennaiset yksityiskohdat. Liiketoimintasuunnitelmaan tulisi liittää liiteasiakirjoja, kuten ansioluettelo, tilinpäätöstiedot ja oikeudelliset asiakirjat.

Maahanmuuttajat ja pakolaiset voivat myös pyytää apua valtion virastoilta, kansalaisjärjestöiltä ja yritystukikeskuksilta, jotka opastavat heitä hakuprosessissa ja antavat muuta tarvittavaa tukea.

On tärkeää huomata, että hakuprosessi ja tukikelpoisuuskaavat voivat vaihdella rahoituslähteestä ja maasta riippuen. Sen vuoksi maahanmuuttajien ja pakolaisten olisi tutkittava asiaa perusteellisesti ja pyydettävä ammattiapua ennen starttirahoituksen hakemista.

Kaiken kaikkiaan starttirahoituksen hakeminen edellyttää huolellista suunnittelua, tutkimusta ja tarvittavien asiakirjojen laatimista sekä ammattilaisen opastusta.

6. Systemointi

6.1 Miten edellä mainitut tiedot voidaan systematisoida käytännönläheiseen -käsikirjaan?

Jotta edellä mainitut tiedot voitaisiin systematisoida käytännön käsikirjaksi, se voitaisiin jakaa eri osioihin tai lukuihin, joissa kussakin keskitytään tiettyyn osa-alueeseen, joka liittyy yrityksen perustamiseen pakolaisena tai maahanmuuttajana. Seuraavassa on mahdollinen hahmotelma tällaisesta käsikirjasta:

1. Johdanto

- Yleiskatsaus käsikirjan tarkoitukseen ja sisältöön
- Selvitys haasteista, joita pakolaiset ja maahanmuuttajat kohtaavat yritystoimintaa aloittaessaan.
- Yrittäjyyden merkitys taloudellisen yhdentymisen ja sosiaalisen osallisuuden kannalta

2. Yrityksen perustamisen oikeudellinen ja sääntelykehys

- Yleiskatsaus yrityksen perustamiseen liittyvistä oikeudellisista ja sääntelyvaatimuksista kyseisessä maassa/alueella.
- Selvitys käytettävissä olevista yritysraenteista (yksityisyritys, henkilöyhtiö, yhtiö jne.).
- Tietoa siitä, miten yritys rekisteröidään ja miten tarvittavat lisenssit ja luvat hankitaan.

3. Rahoituksen ja muiden resurssien saatavuus

- Yleiskatsaus käytettävissä olevista eri rahoitusvaihtoehdoista (julkiset avustukset, lainat, yksityiset investoinnit).
- Tietoa siitä, miten rahoitusta haetaan ja mistä löytyy asiaankuuluvia resursseja ja tukea.
- Selvitys siitä, miten liiketoimintasuunnitelma ja taloudelliset ennusteet laaditaan.

4. Yrittäjätaitojen ja -valmiuksien kehittäminen

- Selvitys keskeisistä valmiuksista, joita tarvitaan menestyvän yrityksen perustamiseen ja johtamiseen.
- Tietoa siitä, miten näitä taitoja voi hankkia koulutusohjelmien, mentoroinnin ja muiden keinojen avulla.
resurssit
- Esimerkkejä menestyneistä pakolais- ja maahanmuuttajayrittäjistä ja heidän tarinoistaan.

5. Markkinointi ja verkostoituminen

- Yrityksen markkinointistrategiat ja potentiaalisten asiakkaiden/asiakkaiden tavoittaminen.
- Yleiskatsaus verkostoitumismahdollisuuksiin ja vinkkejä ammatillisten suhteiden rakentamiseen.
- Keskustelu kulttuurisista näkökohdista ja eroista verkostoitumisessa ja markkinoinnissa.

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

6. Esteiden ja haasteiden voittaminen

- Pakolaisten ja maahanmuuttajien kohtaamien yhteisten esteiden ja haasteiden tunnistaminen yritystoimintaa aloittaessaan.
- Strategiat näiden esteiden, kuten kielimuurien ja sosiaalisen pääoman puutteen, voittamiseksi.
- Keskustelu siitä, miten kulttuurieroja voidaan käsitellä liike-elämässä.

7. Päätelmä

- Yhteenveto käsikirjan tärkeimmistä huomioista
- Kannustaminen yrittäjyyteen taloudellisen yhdentymisen ja sosiaalisen integraation välineenä. sisällyttäminen

Viitteet

1. Euroopan komissio. (2016). Eurooppalainen muuttoliikeagenda. Haettu osoitteesta https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration_en.
2. Euroopan komissio. (2017). Kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskeva toimintasuunnitelma.
Haettu osoitteesta https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/default/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/20170404_communication_on_review_of_the_review_of_the_common_european_asylum_system_ja_oikeuspoliittisten_vaylien_edistaminen_toimintasuunnitelma_kolmansien_maiden_kansallisten_integraatiosta_fi.pdf
3. Euroopan parlamentti. (2019). Maahanmuuttajien ja pakolaisten taloudellinen integroituminen. Haettu osoitteesta [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/637940/IPOL_BRI\(2019\)637940_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/637940/IPOL_BRI(2019)637940_EN.pdf).
4. OECD/EU. (2018). Maahanmuuttajatyöntekijöiden rekrytointi: Europe. Haettu osoitteesta <https://www.oecd.org/els/mig/recruiting-immigrant-workers-europe-9789264307876-en.htm>.
5. YK:n pakolaisasiain päävaltuutettu. (2018). Pakolaisia koskeva maailmanlaajuinen sopimus. Haettu osoitteesta <https://www.unhcr.org/global-compact-on-refugees.html>.
6. UNHCR. (2021). Pakolaisten taloudellisen osallisuuden tukeminen: Mitä UNHCR tekee. Haettu osoitteesta <https://www.unhcr.org/economic-inclusion.html>.
7. Maailmanpankki. (2018). Pakkosiirtolaisuus ja sekamuuttoliike: Lyhyt yhteenveto taloudellisista ja sosiaalisista vaikutuksista vastaanottaviin yhteisöihin. Haettu osoitteesta <https://www.worldbank.org/en/topic/fragilityconflictviolence/brief/forced-displacement-and-mixed-migration-a-brief-on-the-economic-and-social-effects-on-host-communities>.
8. UNHCR. (2019). Pakolaiset ja työllisyys: Challenges and Opportunities. Haettu osoitteesta <https://www.unhcr.org/5b1941ee7.pdf>.
9. Euroopan unionin perusoikeusvirasto. (2016). Työskentely maahanmuuttajien, pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden kanssa: Eurooppalaiset käytännöt työllisyyteen, koulutukseen ja sosiaaliseen osallisuuteen liittyviin haasteisiin vastaamiseksi. Haettu osoitteesta https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-working-with-migrants-report_en.pdf
10. Bauder, H. (2017). Työllisyysprekariaatin ja maahanmuuttajaprekariaatin teoretisointi uusliberalistisella aikakaudella. *International Migration*, 55(5), 1-13.
11. Euroopan unionin perusoikeusvirasto. (2017). Pakolaisten integroituminen työmarkkinoille Euroopan unionissa: Haasteet ja hyvät käytännöt. FRA.
12. Kansainvälinen työjärjestö. (2016). Työllistämistuen tarjoaminen pakolaisille: Käsikirja palveluntarjoajille. ILO.

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

13. Kokko, K., & Kurttila, M. (2015). Maahanmuuttajien ja pakolaisten työllistymisohjaus: Työkalu yksilöllisten urapolkujen luomiseen uudessa maassa. *European Journal of Training and Development*, 39(3), 226-244.
14. Siirtolaisuuspolitiikan instituutti. (2018). Maahanmuuttaja- ja pakolaisperheiden tukeminen kotikäyntien avulla. MPI.
15. OECD/EU. (2018). Maahanmuuttajien kotouttamisen indikaattorit 2018: Settling In. OECD Publishing, Pariisi/EU, Bryssel.
16. Bansak, K., Ferwerda, J., Hainmueller, J., Dillon, A., & Hangartner, D. (2018). Pakolaisten kotouttamisen parantaminen tietoon perustuvan algoritmisen osoittamisen avulla. *Science*, 359(6373), 325-329.
17. Dee, J. R. (2016). Pakolaisten työllistymisen esteet ja helpottajat: A review of the literature. *Refuge: Canada's Journal on Refugees*, 32(1), 19-29.
18. Saribay, S. A., & DeRousie, R. M. S. (2016). Syrjintä ja ulkomaalaisyntyisten työntekijöiden työllistymistulokset Yhdysvalloissa. *Journal of Business and Psychology*, 31(4), 523-538.
19. Pakolaistutkimuskeskus. (2018). Pakolaisopintokeskuksen opas siirtymään joutuneiden ja pakolaislasten ja -nuorten koulutuksen tukemiseen. Oxfordin yliopisto.
20. Bakewell, O., & Garvey, J. (2019). Pakolaisyrittäjyys politiikassa ja käytännössä. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 45(3), 321-338. doi: 10.1080/1369183X.2018.1445978.
21. Euroopan unionin perusoikeusvirasto. (2018). Ihmisoikeuksien parissa työskentelevien kansalaisjärjestöjen haasteet EU:ssa. Haettu osoitteesta https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2018-challenges-facing-civil-society-organisations-working-on-human-rights-in-the-eu_en.pdf.
22. McKenzie, D. & Rapoport, H. (2011). Voiko maahanmuutto vähentää koulutustasoa? Todisteita Meksikosta. *Review of Economics and Statistics*, 93(2), 376-390. doi: 10.1162/REST_a_00073. doi: 10.1162/REST_a_00073.
23. Euroopan komissio (2023). Kevään 2023 talousennuste: Kestävä elpyminen uusien haasteiden edessä. Haettu osoitteesta https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/economy-finance/ip181_en.pdf
24. Eurostat (2023). Työttömyystilastot. Haettu osoitteesta https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Unemployment_statistics#Unemployment_rate_by_sex.2C_age_and_education_level.
25. OECD (2021). Getting Skills Right: Belgia. Haettu osoitteesta <https://www.oecd.org/skills/piaac/Country%20note%20Belgium.pdf>.
26. Maailmanpankki (2023). Belgia. Haettu osoitteesta <https://data.worldbank.org/country/belgium>.
27. Tilastokeskus. (2021). Työvoimatutkimus [Tiedosto]. Haettu osoitteesta https://www.stat.fi/til/tyti/index_en.html
28. Maailmanpankki. (2021). Työttömyys, yhteensä (% koko työvoimasta) (mallinnettu ILO:n arvio) - Suomi. Haettu osoitteesta <https://data.worldbank.org/indicator/SL.UEM.TOTL.ZS?locations=FI>.
29. Euroopan komissio. (2021). Euroopan työllisyys- ja sosiaalikehityksen katsaus 2020:

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

Tiivistelmä. Haettu osoitteesta

RE
START

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

**Co-funded by
the European Union**

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8277&type=2&furtherPubs=ei>

30. Työ- ja elinkeinoministeriö. (2021). Työllisyys ja kasvu. Haettu osoitteesta <https://tem.fi/en/employment-and-growth>.
31. Suuntauukset ja tilastot. (2021). Työmarkkinat 2020. Elinkeinoelämän keskusliitto. Haettu osoitteesta https://ek.fi/wp-content/uploads/2021/01/Trends_and_Statistics_2020.pdf.
32. Euroopan komissio. (2021). Portugali: Katsaus kansallisiin toimiin COVID-19-kriisin johdosta. Haettu osoitteesta https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/economy-finance/ip151_en.pdf
33. Eurostat. (2021). Työttömyystilastot. Haettu osoitteesta https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Unemployment_statistics.
34. Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö. (2021). OECD Economic Surveys: Portugali 2021. Haettu osoitteesta https://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-surveys-portugal-2021_3b26e3d4-en
35. EFE. (2021, 29. kesäkuuta). Espanjan työttömyys kasvoi kesäkuussa 5 107 hengellä. El País. https://english.elpais.com/economy_and_business/2021-06-29/unemployment-in-spain-rises-by-5107-people-in-june.html
36. Eurofound. (2021). Espanja: COVID-19: Poliittikkatoimet ja työmarkkinat. <https://www.eurofound.europa.eu/country/spain/covid-19-policy-responses-and-the-labour-market>.
37. Eurostat. (2022a). Työttömyystilastot. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Unemployment_statistics
38. Eurostat. (2022b). Työttömyystilastot - kuukausittaiset tiedot. <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tesem230/default/table?lang=en>.
39. OECD. (2021). Sukupuolten välisen kuilun kaventaminen Espanjassa. <https://www.oecd.org/spain/Closing-the-gender-gap-in-Spain.pdf>.
40. Chapman, A. (2019). Mitä työnantajat haluavat? Työnantajien arvostamat taidot ja pätevyudet. Australian hallitus - Department of Employment, Skills, Small and Family Business. <https://www.employment.gov.au/what-do-employers-want-skills-and-competencies-valued-employers>.
41. Job-Hunt.org. (n.d.). Mitä työnantajat todella haluavat? https://www.job-hunt.org/job_interviews/what-do-employers-want.shtml
42. Liittovaltion julkinen palvelutalous, pk-yritykset, itsenäiset ammattinharjoittajat ja energia. (n.d.). Yrityksen perustaminen. Haettu osoitteesta <https://economie.fgov.be/en/themes/enterprises/starting-a-business>.
43. Belgium.be. (n.d.). Yrityksen perustaminen Belgiassa. Haettu osoitteesta https://www.belgium.be/en/business/creation/starting_business.
44. Suomen Yritysjärjestöt. (n.d.). Yrityksen perustaminen Suomessa. Haettu

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

osoitteesta <https://www.suomi.fi/business-and-entrepreneurship/starting-a-business-in-finland>.

RE
START

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

**Co-funded by
the European Union**

45. Patentti- ja rekisterihallitus. (n.d.). Yrityksen perustaminen. Haettu osoitteesta https://www.prh.fi/en/kaupparekisteri/start_business.html.
46. Europa.eu. (n.d.). Yrityksen perustaminen Portugalissa. Euroopan komissio. Haettu osoitteesta https://europa.eu/youreurope/business/start-grow/start-up/Portugal/index_en.htm.
47. Rocha, H. (2018). Yrityksen perustaminen Portugalissa: Opas yrittäjille. Expat Guide Portugal. Haettu osoitteesta <https://www.expatguideportugal.com/starting-a-business-in-portugal-a-guide-for-entrepreneurs/>
48. Boletín Oficial del Estado. (2013). Ley 14/2013, de 27 de septiembre, de apoyo a los emprendedores y su internacionalización. <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-10089>.
49. Boletín Oficial del Estado. (2013). Real Decreto-ley 4/2013, de 22 de febrero, de medidas de apoyo al emprendedor y de estímulo del crecimiento y de la creación de empleo. <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-2015>.
50. Boletín Oficial del Estado. (2015). Ley 3/2015, de 30 de marzo, reguladora del crowdfunding. <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-3437>.
51. Boletín Oficial del Estado. (2015). Ley 5/2015, de 27 de abril, de fomento de la financiación empresarial. <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4834>.
52. Boletín Oficial del Estado. (2014). Ley 31/2014, de 3 de diciembre, por la que se modifica la Ley de Sociedades de Capital para la mejora del gobierno corporativo. <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-12328>.
53. InvestinWallonia. (n.d.). Start-up-yrityksen rahoitus. Haettu osoitteesta <https://www.investinwallonia.be/financing-a-start-up>.
54. Belgium.be. (n.d.). Yrityksen rahoitus. Haettu osoitteesta https://www.belgium.be/en/economy/starting_a_business/financing_your_business.
55. Finnvera. (n.d.). Start-up-yritysten rahoitus. Haettu osoitteesta <https://www.finnvera.fi/eng/Startups>.
56. Työ- ja elinkeinoministeriö. (2021). Aloittavien yritysten ja kasvuyritysten rahoitus. Haettu osoitteesta <https://tem.fi/en/funding-for-startups-and-growth-companies>.
57. TEKES. (n.d.). Rahoitusta uusille yrityksille. Haettu osoitteesta <https://www.businessfinland.fi/en/do-business-with-finland/invest-in-finland/startup-finland/funding-for-startups/>
58. Vieraile Suomessa. (n.d.). Invest in Finland: Financing. Haettu osoitteesta <https://www.investinfinland.fi/-/financing>.
59. Sijoi Portugaliiin. (n.d.). Portugali 2020. Haettu osoitteesta <https://www.investinportugal.pt/portugal-2020>.
60. FINICIA. (n.d.). Haettu osoitteesta <https://www.finicia.pt/>.

Hanke nro: 2021-1-BE01-KA210-ADU-000034932 Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse julkaisun sisällön hyväksymistä, sillä se vastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

61. Portugal Ventures. (n.d.). Haettu osoitteesta <https://portugalventures.pt/>.
62. IAPMEI - Agência para a Competitividade e Inovação. (n.d.). Haettu osoitteesta <https://www.iapmei.pt/Paginas/Homepage.aspx>.

63. ENISA. (n.d.). Financiación. Haettu osoitteesta <https://www.enisa.es/es/financiacion>.
64. ICO. (n.d.). Empresas y emprendedores. Haettu osoitteesta <https://www.ico.es/es/web/ico/empresas-y-emprendedores>.
65. CDTI. (n.d.). Financiación. Haettu osoitteesta <https://www.cdti.es/index.asp?MP=7&MS=68&MN=2>.
66. NEOTEC. (n.d.). Ayudas NEOTEC. Haettu osoitteesta <https://www.cdti.es/index.asp?MP=8&MS=45&MN=2>.
67. INVERSIÓN SOSTENIBLE. (n.d.). Programa INVERSIÓN SOSTENIBLE. Haettu osoitteesta <https://www.cdti.es/index.asp?MP=8&MS=67&MN=2&TR=C&IDR=84&id=3011&tipo=2>

